

NOVEMBER | 2016

LEES:

- **VROUWEN IN DE POLITIEK** **1**
- **BLOG OVER ECONOMISCHE ZELFSTANDIGHEID** **2**
- **GESCHIEDEN WERELDEN** **4**

VROUWELIJK TALENT IN DE SCHIJNWERPERS

Nieuwjaarsbijeenkomst 19 januari 2017

In het nieuwe jaar is het weer tijd voor nieuwe inspiratie. Op haar Nieuwjaarsbijeenkomst presenteert FAM! nieuwe invalshoeken voor arbeidsparticipatie en economische zelfstandigheid.

De economische zelfstandigheid en de arbeidsparticipatie van vrouwen zijn een blijvend onderwerp van debat. Mag arbeidsparticipatie een vrije keuze zijn of weegt ook het maatschappelijk en economisch belang altijd mee?

Wat in ieder geval meeweegt, is de druk vanuit de sociale leefomgeving. Invloedrijke traditionele rolpatronen beperken vrouwen om

Elisa de Groot.

actief deel te nemen aan de arbeidsmarkt. Maar in de discussies gaan ook andere verantwoordelijkheden een rol spelen, zoals voor

DE KRACHT VAN VROUWEN IN DE POLITIEK

Politieke netwerkbijeenkomst op 25 november

Hoe druk je je stempel op de vaak mannelijke politieke wereld zonder je vrouw-zijn te verliezen? Bereik je meer met vrouwelijk leiderschap? Tijdens deze bijeenkomst delen politica's hun persoonlijke ervaringen met jou.

Maastricht, **Anita van Ham**, gemeenteraadslid, en **Vivianne Heijnen**, fractievoorzitter, zal **Ilona Eichhorn** van **Debat.nl** een workshop 'De impact van presenteren' verzorgen over de interactie tussen inhoud en presentatiestijl.

Hoe kun je als maatschappelijk betrokken vrouw actief worden in de lokale politiek? Hoe verkrijg en behoud je invloed op besluitvorming? Hoe vind je de juiste balans tussen (raads)werk en privé? Hoe word je sterker en zelfverzekerder? Wat kunnen vrouwen voor elkaar betekenen?

Locatie: L'Empereur in Maastricht
Datum en tijd: vrijdagmiddag 25 november, 16.30-19.00 uur (inloop vanaf 16.00 uur) met aansluitend een netwerkborrel.

Na een gesprek met **Mieke Damsma**, wethouder gemeente

Deelname is gratis; aanmelden is verplicht: info@famnetwerk.nl.

Mieke Damsma, Vivianne Heijnen, Anita van Ham.

Ilona Eichhorn.

(mantel)zorg. Onderwerpen als de toegankelijkheid van kinderopvang, de onverklaarbare loonkloof, het tekort aan vrouwelijke rolmodellen kleuren het debat.

INVLOED OP JE ORGANISATIE

Tijdens deze bijeenkomst nemen experts en ervaringsdeskundigen ons mee in hun visie en

verkennen we samen een breed scala aan praktische actieplannen. Daarmee kunnen vrouwen bewuste keuzes maken om hun

talent in te zetten en kansen optimaler te benutten.

Elisa de Groot van **IN TOUCH Women Resource Management** verzorgt de interactieve lezing 'Vrouwelijke impact en beïnvloeding in organisaties'. Zij spreekt over de ontwikkeling van vrouwelijk vermogen om invloed uit te oefenen op de organisatie waar je werkt. Vervolgens is er een tafelgesprek over trends op het gebied van arbeid & vrouwen.

De bijeenkomst wordt afgesloten met de masterclass 'Minder onderhandelen, meer overtuigen' door **Ilona Eichhorn** van **Debat.nl**, over 'verdiepen in de ander en meebewegen'.

Locatie: Foroxity Filmarena in Roermond
Datum en tijd: donderdag 19 januari van 16.30 tot 19.30 uur. Nadere informatie volgt.

DE VROUWELIJKE TOEZICHTHOUDER

Terugblik masterclasses

Op 19 september en 20 oktober vonden twee masterclasses over de vrouwelijke toezichthouder plaats: een samenwerking van LWV Women en FAM!

Dilemma's en ethisch kompas.

De belangstelling voor beide masterclasses was overweldigend, zeker voor de eerste workshop. De zaal zat vol met pure kennis en deskundigheid: een vijver voll! Dat was opmerkelijk want waarom hadden deze vrouwen zich niet al lang gemeld voor een toezichthoudende functie? 'Eerst verkennen, informeren, wat houdt toezichthouden in, aan welke taken moet je denken?' en bovenal 'past het bij mij?'

Tiny Rieken van het wervings- en selectiebureau Rieken&Oomen, **Cock Aquarius**, toezichthouder bij verschillende zorginstellingen, en **Linda Ruiters**, HR topmanagement ABN AMRO en toezichthouder Xonar, vertelden op laagdrempelige en openhartige wijze over hun ervaringen. Wat zijn ze als toezichthouder tegengekomen, wat waren de dilemma's maar vooral: hoe zijn zij daarmee omgegaan?

"Ik was vrij onbekend met de inhoudelijke taken van een toezichthouder. Nu heb ik een goed overzicht gekregen."

In de tweede masterclass was er tijd voor meer verdieping en lag het accent op de positie van de toezichthouder bij ethische dilemma's. Wat is je rol als toezichthouder als het gaat om integriteit? Hoe geef je vorm en inhoud aan de dialoog? **Joan van Zomeren**, Raad van Toezicht bij de Koraalgroep, deelde haar ervaringen over de dilemma's die zij tegenkomt en hoe ze vasthoudt aan haar moreel kompas.

ONBEVANGEN OVER VROUWEN EN ECONOMISCHE ZELFSTANDIGHEID

Interview met Denise Hendriks, Marit Schreurs en Chayenna Theunissen

Het idee ontstond in Suriname waar ze voor hun opleiding Social Work stage liepen. **Denise Hendriks (25)**, **Marit Schreurs (21)** en **Chayenna Theunissen (23)**, vierdejaars-studentes aan de Zuyd Hogeschool, starten binnenkort een blog over vrouwen en economische zelfstandigheid.

Bij de opleiding Social Work heeft Denise gekozen voor de richting maatschappelijk werk, Chayenna voor geestelijke gezondheidszorg en Marit voor gehandicaptenzorg. 'Maar', zegt Denise, 'ons jaar van de opleiding is generalistisch. Dat betekent dat we overal inzetbaar zijn.'

De studentes zijn daar blij mee. Chayenna: 'Ik heb

Vlnr. Chayenna Theunissen, Denise Hendriks en Marit Schreurs.

de opleiding gekozen omdat die zo breed is. Ik heb als onderwijsassistent gewerkt, maar die beroepskeuze vond ik te specifiek. Ik was nieuwsgierig naar andere vakken. Bij psychiatrie ben ik nu gespecialiseerd in jeugd maar misschien heb ik ook wel interesse in ouderen. Ik kan altijd overstappen. Ik wil van meerwaarde zijn voor een ander, en overdragen dat een psychische kwetsbaarheid erg zwaar kan zijn.' Denise: 'Ook de richting maatschappelijk werk is heel breed. Het doel is om mensen tot hun recht te

laten komen, in samenhang met hun omgeving. Ik heb affiniteit met jongeren en jeugd. Nu begeleid ik kinderen van wie de ouders in een vechtscheiding liggen. Ik denk erover om mijn minor te doen in "gedwongen kaders" zoals de gevangenis of de tbs-kliniek.'

Marit: 'Het is heel leuk om op zo veel terreinen ingezet te worden. Je hoeft niet te kiezen. Ik heb stage gelopen op een zorgboerderij voor mensen met een beperking en vervolgens op een school voor vroegtijdige schoolverlaters.'

NOG VEEL VERSCHILLEN

Zuyd Hogeschool werkt met competenties en media-gebruik is een daarvan. Denise kwam met het idee – haar moeder had het gevoel dat zij als enige worstelde met overgangsklachten: 'Ik wilde iets opzetten waar vrouwen elkaar konden steunen. Een blog!' Voor Chayenna was de ervaring in Suriname belangrijk: 'Ik heb jonge vrouwen begeleid en zag daar het verschil tussen de mannelijke en vrouwelijke positie in de maatschappij. Ik ging mij verdiepen in de positie van vrouwen in Nederland en kwam erachter dat vrouwenemancipatie ook hier een actueel thema is. Voor mij is bewustwording belangrijk.' Denise: 'School, diploma, een baantje vanaf mijn dertiende; van huis uit heb ik meegekregen dat het belangrijk is om zelfstandig te zijn. Daarbij vond mijn moeder dat ik verplicht was om te stemmen, omdat vrouwen daarvoor hebben gevochten.'

Vervolg op pagina 3

Vervolg van pagina 2

Marit: 'Ik ben precies hetzelfde opgevoed als mijn twee broers, waardoor het voor mij vanzelfsprekend is dat mannen en vrouwen gelijk zijn. Nu kom ik erachter dat er nog steeds veel verschillen zijn. Ik wil die kant ontdekken.'

LOONKLOOF EN ROLLENCONFLICT

De school stond positief tegenover het idee en de studentes zochten vanuit Suriname verder. Via het Vrouwegezondheidscentrum Maastricht legden ze contact met FAM!

Denise: 'Ze vroegen meteen of we langs konden komen maar vanuit Suriname is dat wat lastig. We hebben dus eerst geskyped. Twee dagen nadat we terug in Nederland waren, hadden we het eerste gesprek. Daarin werd duidelijk hoe vaak we als vrouwen eigenlijk in het nadeel zijn. Dat gaat vooral over arbeidsparticipatie. Op onze blog willen we daar aandacht aan besteden, maar ook aan maatschappelijke participatie en vrouwen in de politiek. Het laatste thema is huiselijk geweld.'

Marit: 'Er is een loonkloof tussen vrouwen en mannen. Vrouwen kiezen voor deeltijdwerk vanwege verscheidene redenen. Een daarvan is dat vrouwen toch in de traditionele huishoudrol kruipen.'

Denise: 'De traditionele rol is iets van vroeger maar het rollenconflict is er nog steeds omdat er zo veel rollen zijn. Partners moeten allebei werken, maar je moet ook uitgaan, een *fit girl* zijn, tijd voor jezelf maken, voor vriendinnen, voor elkaar en eventuele kinderen.'

Chayenna: 'Bij mijn organisatie in de jeugdpsychiatrie hadden de meeste vrouwelijke medewerkers een parttime baan tenzij ze alleenstaand waren. De meeste mannen werkten fulltime of wilden dat.'

Marit: 'We komen open-minded in deze "vrouwenwereld". Dat nemen we mee in onze blog. Nu we bijna adolescent af zijn, kijken we naar onze plaats in de maatschappij: waar wil ik naar toewerken, wat zijn mijn verwachtingen en wat verwacht de maatschappij van mij?'

AANDACHT TREKKEN

Denise: 'We willen alle vrouwen bereiken en erbij betrekken. Ik zou bijvoorbeeld iemand willen interviewen uit een allochtone vrouwengroep.'

Marit: 'Wat ook een thema zou kunnen zijn, is de kindervers van vrouwen in de gehandicaptenzorg. Hoe ga je daarmee om, wat is ethisch verantwoord?'

Chayenna: 'Vanuit FAM! geeft met name Heidy Amory tips over het bereiken van de doelgroep en over mediagebruik. Ze laat ons zien hoe we de aandacht kunnen trekken, door lay-out, kleur, logo, actualiteit en andere dingen die interesse wekken.'

Marit: 'Wij mogen gebruikmaken van het grote netwerk van FAM! door bijvoorbeeld te netwerken op hun bijeenkomsten. En als wij een gerichte vraag hebben, zoeken zij het antwoord op in hun archief. Na de zomervakantie zijn we eraan begonnen en op 24 november zijn we in de lucht! Kijk op www.visievrouw.com!'

VISIE VAN VISIEVROUW

Wij laten ons in het schrijven van het blog VisieVrouw leiden door onze visie dat iedere vrouw uniek is en het recht heeft om haar kracht / kwaliteiten te ontwikkelen en in te zetten, zonder begrensd te worden.

Doel: Een blog geschreven door vrouwen en voor vrouwen met als missie om de lezers bewust te maken over de positie van alle vrouwen binnen de Nederlandse samenleving.

DE ARBEIDSMARKT VAN DE TOEKOMST

Terugblik Expertmeeting 15 oktober 2016

Kwetsbare groepen, wat een onzin!', zegt Hans Verwijlen, directeur van MTB, de Sociale Werkvoorziening Maastricht. Hij verzorgde de eerste lezing tijdens de expertmeeting 'De arbeidsmarkt van de toekomst; wie investeert in mensen verdient het dubbel en dwars terug'.

Deze bijeenkomst was georganiseerd door **Stichting FAM!**, **COS Limburg**, **COC Limburg**, **KBO Limburg** en **Zuyd Hogeschool** en vond plaats in het LAB van het Provinciehuis te Maastricht. De expertmeeting was gericht op het vergroten van de arbeidsdeelname van een drietal kwetsbare groepen (kansarme jongeren, statushouders en oudere werkzoekenden). Daarmee sloot de bijeenkomst aan op

het Afsprakenkader Limburg Werkt Akkoord dat door de drie Limburgse Arbeidsmarktregio's is onderschreven.

Gerrit-Jan Meulenbeld en dagvoorzitter Carla Brugman over het resultaat.

SAMENWERKING VAN BEDRIJFSLEVEN, OPENBAAR BESTUUR EN MAATSCHAPPELIJK MIDDENVELD

Beleidsmakers, het bedrijfsleven en vertegenwoordigers uit het maatschappelijk middenveld zijn met elkaar aan de drie inspiratorafels in gesprek gegaan over:

- Voor welke uitdagingen staan we ten aanzien van de drie verschillende doelgroepen?
- Welke speerpunten maken een interventie tot een succes?
- Welk speerpunt is het meest fundamenteel?
- Hoe zou de samenwerking met het bedrijfsleven, openbaar bestuur en maatschappelijk middenveld gestalte moeten krijgen?

Meer weten welke aanbevelingen uit de inspiratorafels naar voren zijn gekomen en welke vervolgstappen er genomen worden? Klik **hier** op de link voor het verslag.

BRUGGEN SLAAN TUSSEN GESCHIEDEN WERELDEN

De laatste jaren is er steeds meer sprake van gescheiden werelden. Deze zijn minder dan in het verleden gebaseerd op sociaaleconomische gronden: (her)verdeling inkomen, arbeid versus kapitaal, sociaal/liberaal. Er tekent zich nu eerder een verscherping af in sociaal culturele tegenstellingen.

Er ontstaan gescheiden belevingswerelden, botsende opvattingen over etnische diversiteit en sociale orde, bedreiging in levensstijlen en in collectieve identiteit. Gesignaleerd worden:

- de kloof tussen hoog- en laagopgeleiden (*diplomacracy*). Door de grote sociale afstand vindt er maar weinig overlap plaats in de verschillende levensdomeinen. Hoger opgeleiden zijn politiek actiever en zijn meer maatschappelijk betrokken. Lagere inkomensgroepen hebben vaker te maken met sociale problemen en er is minder sprake van participatie in de samenleving. Laagopgeleiden hebben steeds meer flexibel werk zonder zekerheid en minder vertrouwen in de overheid. Dit is de groep die hun werk bedreigd ziet door migratie en integratie. Deze groep heeft vaker gezondheidsproblemen en last van sociaal isolement.
- De kloof tussen oud en jong. De verschillen hebben niet alleen met 'werk' te maken maar met meerdere belangen zoals pensioenen en flex-/vaste banen.
- De etnische tegenstellingen tussen autochtone en migrante groepen. In migrante gezinnen en in gezinnen met andere waarden en normen wordt het vrouwbeeld sterk bepaald door de culturele achtergrond. De verscherping tekent zich bijvoorbeeld af in een andere visie op taken en rechten van vrouwen.

AFSTAND

Door segregatie in woonomgeving, in school, opleiding en werk is er een grote sociale afstand ontstaan tussen de verschillende bevolkingsgroepen. Mensen leven in gescheiden sociale netwerken.

Gevoelige zaken, zoals het vluchtelingendebat, de pensioenen of de betrouwbaarheid van de overheid, worden gepolitiseerd. Maatschappelijke en religieuze tegenstel-

lingen worden verdiept. In zekere zin ontwikkelt zich zo een nieuwe klassenmaatschappij.

AGENDEREN EN VERBINDEN

FAM! staat ook in de komende jaren voor de fundamentele gelijkwaardigheid van man en vrouw. FAM! staat voor bevordering van lokale cohesie en samenwerking.

- FAM! wil dwarsverbanden leggen en wisselwerking van krachten stimuleren tussen hoog- en laagopgeleide vrouwen door netwerken te creëren waar men elkaar kan ontmoeten.
- FAM! vraagt aandacht voor investering in onderwijs en ontwikkeling van belangrijke vaardigheden in onze samenleving (financieel, sociaal en politiek).
- Een ander vrouwbeeld en seksueel geweld hebben niet alleen met een religieuze overtuiging, zoals de islam, te maken maar met de waarden en normen die dominant zijn. FAM! vraagt aandacht voor het genderspecifiek perspectief bij seksueel geweld.

MAXIMINA WINT DE HOOFDPRIJS VAN 'ONZE BUURT'

De Donderse Wereldkeuken van **Moedercentrum Maximina** in Roermond heeft de Onze Buurt Prijs 2016 gewonnen. Maximina ontving de prijs van € 45.000,- uit handen van Wilbert Pothoff, de voorzitter van de vereniging Ons Limburg. De Donderse Wereldkeuken kan met het geld de huidige te krappe keuken uitbouwen en professionaliseren.

Onze Buurt is een initiatief van de woningcorporaties verenigd in Ons Limburg.

WEEK ZONDER GEWELD

Iedere zes minuten komt ergens in Nederland een melding van huiselijk geweld binnen. Iedereen kan ermee te maken krijgen, maar de drempel om er melding van te doen of actief hulp te zoeken is hoog. Van 21 tot 27 november 2016 is de internationale Week Zonder Geweld. Wereldwijd wordt aandacht gevraagd voor het voorkomen en bestrijden van geweld in afhankelijkheidsrelaties.

Op 18 november om 16.00 uur wordt **de openluchtexpositie #ZIE** geopend op het Domplein in Utrecht. De expositie bestaat uit meer dan levensgrote foto's van mensen die in het verleden te maken hebben gehad met huiselijk geweld en kindermishandeling. Fotografe Judith Keessen wil vrouwen in een gewelddadige situatie laten inzien dat ook zij de kracht bezitten er uit te komen. De expositie is te zien van 18 t/m 28 november 2016.

COLOFON

Fameus! is een uitgave van FAM!, expertisecentrum voor vrouwenvraagstukken

REDACTIE

Heleen van Binsbergen, Charlotte van Dijk, Carla de Groot, Joanne Seldenrath. ISSN no 1571-6953

REDACTIEADRES

FAM!, Minderbroederssingel 44, 6041 KK Roermond tel. (0475) 332 491 email: info@famnetwerk.nl, website: www.famnetwerk.nl

INZENDDATA KOPIJ

Insturen: 15 november verschijnt: week 48
Kopij mailen naar info@famnetwerk.nl. De redactie behoudt zich het recht voor van inkorting van ingezonden kopij.

gedrukt met subsidie van provincie limburg